

MAGÁNERDŐBEN

MAGÁN ERDŐTULAJDONOSOK ÉS GAZDÁLKODÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
FEDERATION OF PRIVATE FOREST OWNERS AND MANagements IN HUNGARY

1021 Budapest, Budakeszi út 91. Tel.: 391-4290, fax: 391-4299

e-mail: megosz@mail.datanet.hu

JEGYZŐKÖNYV

A MEGOSZ 2005. augusztus 5-6-án megtartott elnökségi üléséről

Jelen voltak: *Ágoston Gyula* (a vendéglátó POPLAR Kft. képviselője), *Luzsi József*, *Bodor Dezső Károly*, *Dombóvári Dénes*, *Dombóvári J. Tibor*, *dr. Ódor József*, *Posgay Attila*, *Támba Miklós*, *Virágh János* és *dr. Sárvári János*, illetve meghívottként: *Ormos Balázs* (OEE), *Schiberna Endre* (NYME) és *Wisnovszky Károly* (ÁESZ)

Helyszín: Eger, Várkúti turistaház

Luzsi József elnök köszöntötte a megjelenteket, és köszönetet mondott a vendéglátó POPLAR Kft.-nek a meghívásért. Jegyzőkönyv-vezetőnek *dr. Sárvári János*ot, jegyzőkönyv-hitelesítőnek pedig *Virágh János*ot javasolta, amivel az egybeültek egyhangúlag egyetértettek.

Ágoston Gyula röviden ismertette a POPLAR Kft. működését. Elmondta, hogy főként Heves megyére kiterjedően mintegy 4000 hektár erdőt kezelnek, szakirányítanak, ezen kívül intenzíven foglalkoznak az aprítéktermeléssel, de fő profiljuk az erdőtelepítés, amihez megfelelő gépparkkal rendelkeznek.

Schiberna Endre tájékoztatta az elnökségi tagokat az Erdészeti Tesztüzem Hálózat jelenlegi állapotáról. Elmondta, hogy a Regionális Egyetemi Tudásközpont vállalkozásokat keres a rendezetlen erdőterületek felszámolására. Kérte, hogy mind több erdészeti integrátor is csatlakozzon a munkához. Akiket érdekel a feladat, közvetlenül Schiberna Endrét kereshetik meg a további részletekért. Beszámolt a SFH, a Standard Fedezeti Hozzájárulás számítási projektje keretében végzett munkákról, illetve a családi gazdálkodók programról, ami a „háztartási” méretekben működő ún. „családi erdővagyon” üzemeltető gazdálkodók felderítését és segítését célozza.

Kérte, hogy a MEGOSZ a meglévő kétoldalú együttműködés keretében foglalmazzon 3-5 olyan képviselőt, felkarolandó célt, amelyet legfontosabbnak tart a

magánerdő-gazdálkodás jelenlegi helyzetében és azt juttassa el hozzá.

A javaslatok összegyűjtéséért és megküldéséért

felelős: *dr. Sárvári János*,
határidő: szeptember 1.

Schiberna Endre végezetül szólt a tesztüzem-hálózat jövőjéről, amelynek során a lekérdezések egyszerűsödnek elsősorban a gazdálkodásra vonatkozó pénzügyi mutatók vonatkozásában. Főként a vállalkozói díjak és a választék-árak aktuális adataira kérdeznék rá és a régebbi részletes lekérdezésekkel az erdőbirtokossági társulatokat célozzák meg. Ugyanakkor az integratori hálózatról is szeretnének adatokat gyűjteni, amiben kérte a MEGOSZ együttműködését, hiszen az eddigi felmérések azt mutatják, hogy van igény a „magánerdészetek” beindításához és a felmérés azt is célozná, hogy a jelenlegi integratori rendszer potenciálisan mennyire alkalmas ennek bázisául.

Luzsi József megköszönte a tájékoztatást és elmondta, hogy a tesztüzem hálózattól a magánerdősök nemcsak a jelenlegi helyzet ismertetését várják, hanem egyfajta jövőkép felvázolását is.

Dr. Ódor József felvetette, hogy mivel a gépberuházási projekteknél az SFH megléte már előírás, vajon nem várható-e hasonló kötelezettség például az erdőtelepítési pályázatoknál is és ennek finanszírozására a Nemzeti Erdőprogramban nyílhat-e lehetőség? *Schiberna Endre* szerint a NEP-ben a következő ciklusra vonatkozóan meg kellene fogalmazni ezeket a jogcímeket is. *Wisnovszky Károly* kiegészítésként elmondta, hogy a szaktárca már megkezdte a NEP keretében megfogalmazott célokhoz a keretek hozzárendelését, de ez a jelenlegi költségvetési helyzetben nem sok eredménnyel bíztat, hiszen átlagosan mintegy 15 %-os csök-

kentés várható a 2005. évi bázison számolva.

Wisnovszky Károly tájékoztatta az elnökségi ülés tagjait a támogatások jelenlegi és várható helyzetéről. Elmondta, hogy idén csak júniusban és júliusban kérhettek le előleget két részletben, ami mindösszesen csak 800 millió forintot jelent. Az első félévben a rendelkezésre álló keret csak az előző évről áthúzódó kötelezettségeket tudta fedezni. Az első negyedéves integratori igények átutalása ugyan július végén megkezdődött, de a jelenlegi állapotban az becsülhető (ha minden támogatási jogcímet egyforma mértékben kívánnak kielégíteni), hogy reálisan a teljes éves integratori támogatásoknak csupán 40 %-át tudják az idén kifizetni.

Posgay Attila reagálva az elhangzotakra jelezte, hogy egy ilyen mértékű visszafogás az integratori hálózat széthullását fogja eredményezni.

Támba Miklós szerint a jelenlegi járulérendszer lassú, kifuttatásos átalakítása lehetne a cél.

A témában kialakult vita eredményeként az elnökségi a jelenlegi helyzetre vonatkozóan javasolja, kéri, fölveti a következőket:

– az erdészeti integrátorok mielőbb nyújtsanak be minden támogatási igényt, hogy az regisztrálva legyen az ÁESZ adminisztrációjában,

– kérelmezzék az erdészeti integrátorok járulék-befizetési kötelezettségük halasztását, hogy így enyhíthessék a támogatások késedelmes kifizetéséből származó veszteségüket,

– a MEGOSZ feladata, hogy tartalommal töltsen meg az NFT II-ben megjelent magánerdős célokat,

– szintén a Szövetségre hárul az Európai Unió felé való nyitás, annak sürgetése, hogy a támogatási rendeletben is megjelenjen a magánerdő-gazdálkodás prioritása,

– ugyanilyen fontos, hogy a magánerdő az erdészeti közmunka-programokban is végre irányító szerepet kapjon, hi-

szen az erdőtelepítések szinte kizárólag magánterületeken folynak,

– fogalmazzunk meg a tárca számára olyan javaslatokat, amelyek bevételt hozhatnak a költségvetésnek, és jelöljük meg, hogy ugyanakkor milyen támogatási célok hagyhatók el a támogatás köréből,

– a nem működő magánerdők bevonására olyan támogatási konstrukciót kell kidolgozni, ami a már működőket ösztönzi a kezeletlen erdők megszüntetésére,

– a Tesztüzem Hálózat eddigi eredményeire is hivatkozva kérjük a gyenge adottságú erdők, általában a magánerdők kiemelt támogatását, jelezve, hogy a magánszektor csak innen juthat támogatáshoz, más forrása nincs és az uniós támogatások igénybe vételéhez, az arra való felkészüléshez a jelenleginél mindenféleképpen jobb alaphelyzetben kell lennie.

A fenti javaslatokról tájékoztatni kell valamennyi erdészeti integrátort, és a beérkezett javaslatok alapján az FVM Erdészeti Főosztályát levélben kell megkeresni.

Felelősök: elnökségi tagok, ennek leadminisztrálásáért: *dr. Sárvári János*

Határidő integrátori körlevélre: augusztus 15, minisztériumi levélre: augusztus 26.

Ormos Balázs kiegészítésként elmondta, hogy valószínűleg nem NFT II, hanem egyfajta vidékfejlesztési terv készül a következő uniós költségvetési ciklusra. Ennek alapja lehet a *Glatz Ferenc* akadémikus és szakértői csoportja által kidolgozott és benyújtott anyag. Ebben erőteljesen hangot kapott az erdészet, még ha nem is pontosan azokon a címen, ahogy mi elképzeltük. A magánerdőnek ebben olyan jogcímen kell támogatást kiharcolnia, amely a leírt célokhoz és feladatokhoz legkönnyebben kapcsolható.

Wisnovszky Károly a magánerdővel kapcsolatos támogatások ügyintézésének egységes eljárásrendjével kapcsolatban elmondta, hogy valamennyi ÁESZ igazgatóságánál ugyanazok az előírások, belső rendelkezések érvényesek, ezért ha bármilyen ettől eltérő intézkedést tapasztalunk, akkor az eset konkrét leírásával forduljunk hozzá, kivizsgálják az ügyet, és ha kell természetesen intézkednek. A forráshiány idején kiemelt figyelmet kívánunk fordítani az azonos elbírálási, eljárási, támogatási elvek érvényesítésének.

Wisnovszky Károly az uniós erdőtelepítési pályázatok jelenlegi helyzetéről adott tájékoztatást. Az első időszakban 8000 hektárra, míg a most július 31-én zárult kérelembeadási időszakban mintegy 14 000 hektárra vonatkozóan érkezett tele-

pítési tervdokumentációval megalapozott támogatási kérelem. Elmondta, hogy igen jelentős erőfeszítéseket és figyelemre méltó szervezettséget takarnak ezek a számok, melyek elérésében a MEGOSZ-nak jelentős szerepe volt, ezért köszönet és elismerés illeti. Kiemelt nemzeti és ágazati érdek, hogy a három évre elhatárolt, és ki-harcolt kereteket kitöltjük és felhasználjuk. A megvalósult erdősítések kifizetési kérelmeit az ÁESZ feldolgozta, a teljesítések egyszerűsített helyszíni szemléjét augusztus közepéig elvégzi. A támogatási összegek kifizetését azonban meg kell előznie az 5%-os precíz területméréssel egybekötött helyszíni ellenőrzés, mivel az eddigi (nem az erdészeti szektorra vonatkozó) hibás kifizetések miatt nem lehet alkalmazni azt a szabályt, hogy a kockázat elemzéssel kiválasztott 5% kivétellel az egyszerűsített helyszíni szemle alapján (az ÁESZ igazolásával) az ellenőrzésre ki nem választott 95 % folyósítható. Az MVH által kiválasztott kb. 300 erdőrészlet ellenőrzésének befejezése – és így a kifizetések folyósítása, azonban a legjobban szervezett és folyamatos munka mellett is csak szeptember végére, október elejére várható.

A témában kialakult vita eredményeként az elnökség javasolja az érintett gazdálkodóknak, hogy a késedelmes kifizetések áthidalására vegyenek igénybe állami garanciával rendelkező előfinanszírozási hitelkonstrukciót.

Felelőtlenül kezelt szűrőmező

Dr. Tóth Béla nemes nyárok szakszerű gyéritéséről szóló tanulmánya eszembe juttatta azt a bizonytalanságot, mely jellemző volt a nemes nyárok és fenyvesek nevelővágásainál; az óvatos bontást. Ennek eredménye az állományok felnyurgulása lett. A felnyurgult fenyvesekben gyakori volt a hótörés, a nyárasokban a száltörés.

Nem mindennapi tapasztalatot szereztem a Borsodi Sörgyár szűrőmezőjén nevelt nemes nyárok esetében. A sörgyárat az 1970-es évek elején építették. A szükséges szűrőmezőt a termelőszövetkezettől megvásárolt mintegy 50 ha-nyi területen alakították ki. A szennyvíz befogadására készült tálcákat bakhátak választották el egymástól. A párologtatás fokozása érdekében a bakhátak tengelyvonalaiba táblánként különböző nemesnyár-fafajokat ültetett a kivitelező Miskolci Erdészet. A legintenzívebben az ÓNY fejlődött.

Időközben a sörgyár termelését fokozta. Ennek következtében a szennyvíz

Bodor Dezső Károly és *dr. Sárvári János* ismertették a szeptember 16-i nagyrendezvény tervezett programját, a meghívottak körét. Az elnökség megvitatás után véglegesítette mindkettőt és úgy határozott, hogy a meghívókat augusztus 25-ig postázzni kell.

Felelős: *dr. Sárvári János*

Az elnökség egyhangúlag elfogadta, hogy *Dr. Ódor József* alelnök képviselje a MEGOSZ-t a erdészeti termelői csoportok kialakításának kérdésében az FVM Erdészeti Főosztályával közös egyeztetésen. Erről a tárcát haladéktalanul értesíteni kell.

Felelős: *dr. Sárvári János*

Luzsi József a természetvédelmi kártérítési igények ügyében elmondta, hogy már másodfokon is elutasítják valamennyi kérvényüket. Azok indoklása rendkívül egyoldalú, szakmailag sem korrekt, ezért egy kiragadott példát megjelentetünk az Erdészeti Lapokban, kérve az olvasók véleményét, javaslatait a folytatás segítése érdekében.

Dr. Sárvári János beszámolt az OMÉK és a WOOD TECH eddigi előkészületeiről és tájékoztatta az elnökséget egy kaposvári MEGOSZ iroda megnyitásának tervéről is.

Budapest, 2005. augusztus 8.

Dr. Sárvári János

jkv. vezető

Virágh János

jkv. hitelesítő

mennyisége is megnőtt. A túlterhelt szűrőmező nem tudta a vízmennyiséget befogadni, ezért a bakhátakat is sokszor szennyvíz borította. A szennyvíz átbukva a védőgáton gyakran a Hernád medrébe folyt. Szükségessé vált a szűrőmező bővítése. Ezt úgy oldották meg, hogy minden második bakhát eltávolításával két tálcát összekapcsoltak. Erre a munkára 1984-ben került sor. A már megerősödött, mintegy 10–12 éves fák eltávolítását tuskóirtásos kitermeléssel kívánták megoldani. Ekkor derült ki, hogy a rendszeresen vízben álló fáknek szinte nincs gyökerük. A kidöntött fák gyökérzete gömb alakúvá formálódott. A törzssel együtt a fa hatalmas buzogány benyomását keltette. Ez volt az oka több nyárfá elszáradásának is.

A szűrőmező felelőtlen kezelése előbb-utóbb a fák pusztulásához vezet. A gondatlan kezelésre számítva talán füzet, mely jobban bírja a pangó vizet, lenne ajánlatos alkalmazni.

Schalkház Lipót